

הנחיה מס' 14.11 – דיווח על הליך פלילי נגד חוקר פרטי ונותן שירותי שמירה והעברת חומר מהתביעה לוועדה העוסקת ברישוי חוקרים ונותני שירותי שמירה	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: ח' אלול התשע"ז, 30 אוגוסט, 2017	6 אפריל 1997, 1 אוגוסט 2002

14.11 דיווח על הליך פלילי נגד חוקר פרטי ונותן שירותי שמירה והעברת חומר מהתביעה לוועדה העוסקת ברישוי חוקרים ונותני שירותי שמירה

מטרת הנחיה זו להתוות את מדיניות התביעה בנושא הדיווח על קיומו של הליך פלילי בעניינם של חוקרים פרטיים ונותני שירותי שמירה, וביחס להעברת חומרי חקירה מרשויות התביעה לוועדת הרישוי אשר אמונה על חידוש רישיונם של חוקרים פרטיים ונותני שירותי שמירה (להלן: "ועדת הרישוי" / "הוועדה").

המסגרת החוקית

1. סעיף 4(א)(6) לחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, תשל"ב-1972 (להלן: "חוק החוקרים"), שכותרתו "כשירות לחקירות פרטיות" קובע:

"לא יינתן לאדם לעסוק כחוקר פרטי אלא אם נתמלאו בו תנאים אלה:

(6) לדעת הוועדה אין מניעה – מטעמים של בטחון הציבור או מטעמים של עברו, תכונותיו או התנהגותו של המבקש – להענקת הרישוי."

2. סעיף 19(א) לחוק החוקרים שכותרתו "סייג למתן רישיון" קובע:

"לא יינתן רישיון לאדם לקיים משרד לשירותי שמירה, לארגן שירותי שמירה או לעסוק כשומר בסוגי שמירה שנקבעו לפי סעיף 18(ב), אם ראתה הוועדה שאין לתתו מטעמים של בטחון הציבור או מטעמים של עברו או התנהגותו של המבקש."

3. סעיף 28 לחוק החוקרים שכותרתו "תקפו של רישיון" קובע:

"תקפו של רישיון לפי חוק זה הוא לשנה והוא יחודש מדי שנה עם תשלום האגרה השנתית, אלא אם מצאה הוועדה שלא נתקיים עוד במבקש תנאי מהתנאים לקבלת הרישיון"

חלק כללי

4. חוקר פרטי כהגדרתו בסעיף 1 לחוק החוקרים הנו "מי שעוסק בהשגת ידיעות על הזולת או באיסופן, לצרכי אחרים..."¹.

¹ סעיף 1 לחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, תשל"ב-1972 (להלן: חוק החוקרים).

5. על פי הגדרת תפקיד זו ניתן ללמוד על ייחודו של מעמד החוקר, כך שמחד גיסא, החוקר הנו אדם פרטי הפועל באופן אוטונומי ולא בשם או מכוח סמכות של המדינה (כדוגמת שוטר), ומאידך גיסא, קיימת לו אפשרות לבצע פעולות מעין "משטרתיות" אשר טבועה בהן פגיעה אפשרית בזכויותיו של אדם פרטי, כדוגמת הזכות לפרטיות.
6. מעמד ייחודי זה של החוקר הפרטי מחייב בחינה קפדנית של המועמד לקבלת רישיון חוקר פרטי, ופיקוח על מי שכבר מחזיק ברישיון זה.
7. לצורך קיום בחינה קפדנית זו, נדרשת ועדת הרישוי לקבלת מידע רלוונטי על המועמד ועל יכולתו לשמש כחוקר פרטי, באופן שיאפשר לה לקבל החלטה מושכלת בעניינו, שתמנע שימוש לרעה בסמכויותיו ותשרת את האינטרס הציבורי.
8. כתוצאה מכך, קיימת חשיבות יתרה להכרעת הוועדה ביחס לזהות האנשים אשר מקבלים רישיון והוגדרו כראויים לשמש כחוקרים פרטיים, וביתר שאת למידע הפרוש בפניה בעודה מקבלת החלטה זו, שכן קיים הכרח ממשי שהוועדה תהיה מודעת למכלול השיקולים ביחס לאותו אדם טרם קבלת החלטה לגביו, על מנת שלא להעניק סמכות זו לאדם העשוי להשתמש בה לרעה.
9. התנאים לקבלת רישיון חוקר פרטי מפורטים בסעיף 4 לחוק החוקרים, וכוללים בין היתר את התנאי ש"לדעת הוועדה אין מניעה – מטעמים של בטחון הציבור או מטעמים של עברו, תכונותיו או התנהגותו של המבקש – להעניק הרשיון". ניתן למצוא הוראה דומה בסעיף 19(א) לחוק החוקרים ביחס לנותני שירותי שמירה.²

התווית מדיניות התביעה

10. מטבע הדברים, כאמור לעיל, החלטה של ועדת הרישוי בדבר חידושו או אי חידושו של רישיון חייבת להיות מושתתת על מידע מהימן ומספק.
11. אשר על כן, כאשר נפתח תיק פלילי בפרקליטות או ברשות תביעה אחרת נגד חוקר פרטי או נגד בעל רישיון לשירותי שמירה, על הפרקליט או התובע המטפל בתיק לדווח על כך לוועדת הרישוי, וזאת אם יש בתיק אינדיקציה לעיסוקו של החשוד במקצועות אלה. כמו כן, במקרה שכזה, עליו להעביר לעיון הוועדה **העתק מכתב האישום**, אם מוגש כזה.
12. בנוסף, על התובע לדווח לוועדת הרישוי על סיום ההליך המשפטי נגד החוקר הפרטי או נגד בעל רישיון לשירותי שמירה, ועל תוצאותיו. מטבע הדברים, לתוצאת ההליך הפלילי עשויה להיות השפעה גם על ההליך המנהלי או המשמעתי שיינקט נגד החוקר הפרטי או בעל רישיון לשירותי שמירה.

² סעיף 19(א) לחוק החוקרים: "לא יינתן רישיון לאדם לקיים משרד לשירותי שמירה, לארגן שירותי שמירה או לעסוק כשומר בסוגי שמירה שנקבעו לפי סעיף 18(ב), אם ראתה הוועדה שאין לתתו מטעמים של בטחון הציבור או מטעמים של עברו או התנהגותו של המבקש."

13. כל עוד תיק החקירה נגד החוקר הפרטי או נגד בעל הרישיון לשירותי שמירה נמצא בתביעה, אין מקום להעביר לוועדה באופן גורף וללא כל תנאים חומר חקירה מן התיק. יחד עם זאת, קיים אינטרס שהוועדה תקבל תמונה מלאה ככל שניתן לגבי העבירות המיוחסות לחוקר הפרטי או לבעל הרישיון לשירותי שמירה, כדי שתוכל לקחת זאת בחשבון שיקוליה בעת שהיא מחליטה לגבי רישיונו.
14. לפיכך, אם נתבקש חומר חקירה על ידי ועדת הרישוי, על מנת לאמוד את התאמת המועמד לקבלת רישיון או התאמתו להמשיך ולהחזיק ברישיון קיים, ונמצא כי אכן החומר המתבקש זרוש לה לצורך תפקידה, הרי שחומר החקירה יימסר, כולו או מקצתו, לפי השיקולים המפורטים בהנחיית פרקליט המדינה 14.8 "בקשה מצד גורמים שונים לעיין במידע המצוי בתיק החקירה". זאת, תוך מתן תשומת לב מיוחדת לחשיבות הרישוי התקין של חוקר פרטי ונותן שירותי שמירה ועל מנת שלא תיווצר סכנה לציבור. מסירת חומר החקירה תעשה לאחר תיאום עם היחידה החוקרת.
15. תנאי להעברת חומר חקירה לוועדה כמפורט בסעיף 14 לעיל, הוא בקבלת אישור בכתב מאת הוועדה או מי מטעמה, כי החומר שנמסר ישמש את הוועדה בלבד לצורך מילוי תפקידה ולא יימסר לכל גורם אחר, ובכלל זאת, לחשוד או למי מטעמו. הוועדה תהא רשאית להעביר לחשוד או למי מטעמו חומר זה, כולו או חלקו, או פראפראזה לגביו, רק באישור רשויות התביעה.
16. התובע רשאי להעביר לוועדה סיכום חקירה שערכה המשטרה, אולם, במקרה זה יובהר לה כי מסמך זה איננו מחייב את הפרקליטות, ובהתאם לכך יש לתת לו את המשקל הראוי. כמו כן, יודגש בפני הוועדה כי דו"ח סיכום החקירה המשטרית מהווה מסמך פנימי, שאין למוסרו לעיונו של החשוד או לעיונו של אדם חיצוני אחר.
17. אשר לטיפול הפרקליטות בתיקים אלה, אם מעיון ראשוני בסיכום החקירה ובתיק, עולה כי נסיבות העבירה מעלות חומרה מיוחדת (אם בשל נסיבותיה ואם בשל כך שמדובר בחוקר או נותן שירותי שמירה שביצע אותה), או לחלופין שמדובר בתיק פשוט וקל להכנה, יש לתת עדיפות לסיום הטיפול בתיק תוך זמן קצר ככל הניתן. זאת, כדי למנוע מצב שבו חוקר פרטי או נותן שירותי שמירה שאינו ראוי למעמדו, ימשיך בעבודתו באין מפריע.